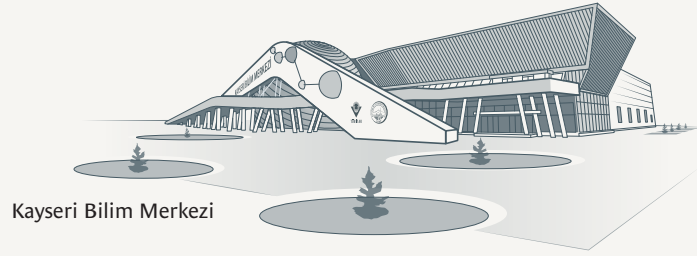

“Bilim Merkezleri ve Okul Dışı Öğrenme” Temalı TÜBİTEM 2019 Konferansı Kayseri’de Gerçekleştirildi

Dr. Tuncay Baydemir

3. Türkiye Bilim ve Teknoloji Merkezleri Konferansı (TÜBİTEM 2019) Kayseri Büyükşehir Belediyesi ve TÜBİTAK işbirliği ile 11-12 Eylül 2019 tarihlerinde Kayseri Kadir Has Kongre Merkezi’nde gerçekleştirildi.

TÜBİTEM 2019 konferansının teması “Bilim Merkezleri ve Okul Dışı Öğrenme” üzerineydi.

Belediye başkanları; rektörler; bilim merkezlerinden, müzelerden, özel sektörden ve kamu kurum/ kuruluşlarından temsilci, akademisyen, öğretmen ve öğrencilerin

yüksek katılım gösterdiği konferansta kamu ve özel sektörde faaliyet gösteren bilim merkezleri ve çeşitli firmalar açtıkları stantlar ve gerçekleştirdikleri eğitim atölyeleri ile pek çok ziyaretçiyi ağırladı.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Hasan Nuri Kuş yaptığı konuşmada Kayseri Bilim Merkezi’nin şehirdeki bilimsel altyapıyı güçlendirmeye olan katkısını ifade etti. Düzenli olarak gerçekleştirilen kamplar, atölyeler ve bilim şenlikleri ile çocuk ve gençlerin bilimsel altyapılarını güçlendirdiklerini, bilim akademileri ve çocuk üniversiteleri

ile bilime olan ilgiyi artıracaklarını belirten Hasan Nuri Kuş, Kayseri’nin bilimsel altyapı olarak daha da güçlenmesi için azami gayreti göstermeye devam edeceklerinin altını çizdi.

TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal ise yaptığı konuşmada bölgesel ve küresel boyutta lider konumda olmak için insana yatırım yapılmasının zorunlu olduğunu önemle vurguladı. Yükselen teknolojilerle değişen insan kaynağı taleplerinin karşılanabilmesi için her zaman ve her yerde bilim ve teknoloji farkındalığının sağlanması gerektiğinin altını çizen

Prof. Dr. Hasan Mandal, bilim ve toplum faaliyetlerine doğru yatırımlar yapılmasının geleceğin teknolojilerini kullanan değil üreten olacak nitelikli insan kaynağının sağlanmasındaki önemini belirtti.

Davetli konuşmacılardan Prof. Dr. Mustafa Sami Topçu okul dışı öğrenmenin bilim okuryazarlığına olan etkisini vurgularken insan kaynağımızı yüzyılın ihtiyaçlarına uygun olarak şekillendirmemizin gerekli olduğuna dikkat çekti.

“Bilim ve Teknoloji Merkezlerinden Uzaya!” başlıklı konuşmasında dünya ülkelerinin uzay araştırmalarında yarış içerisinde olduklarını belirten Prof. Dr. Ahmet Talat Saygacı ise uzay bilimlerine olan ilgiyi artıracak çalışmalar yapılmasının bu yarışın içinde olmak için ne kadar önemli olduğunu vurguladı.

İki gün süresince üniversiteler, bilim merkezleri, teknoloji transfer ofisleri, müzeler, teknoparklar ve çeşitli kurum ve kuruluşlardan katılımcıların yaptıkları sunumlarla gerçekleştirilen oturumlarda “Eğitim Programları ve Etkinlikler”, “Bilim ve Teknoloji Merkezleri Sergi Tasarım ve Üretimleri”, “Bilim ve Teknoloji Merkezleri için İş Birlikleri”, “Bilim ve Teknoloji Merkezlerinde Sürdürülebilirlik ve Yararlanılabilecek Destekler” ve “Bilim İletişimi” başlıklı konular detaylı olarak ele alındı. ■

Gluten Çölyak Hastalarına Ne Yapıyor?

Dr. Özlem Ak

Otoimmün bir rahatsızlık olan çölyak hastası kişiler, gluten içeren besinleri tükettiklerinde ince bağırsakları zarar görüyor. Tek çareleri ise glutensiz beslenme şekli.

Science Advances dergisinde yayımlanan bir rapora göre, hücrelerin glutenle karşılaşmasından hemen sonra kanda sitokin adı verilen bağışıklık kimyasallarının seviyeleri artıyor ve hastalığın belirtileri ortaya çıkıyor.

Otoimmün hastalıklara karşı aşı geliştirme çalışmaları yürüten Cambridge’teki ImmusanT adlı bir şirkette araştırmacı olan Robert Anderson, hastalar glutenli besin tükettiklerinde, hastalık belirtilerinin ve sitokinlerin aynı anda arttığını söylüyor.

Bilim insanları CD4 + T-lenfosit isimli bağışıklık hücrelerinden bazılarının, buğday, arpa ve çavdardaki gluten proteinlerine tepki gösterdiğini biliyorlardı. İşte bu reaksiyon ince bağırsakta hasara yol açıyor. Normalde, T hücrelerinin seviyesi, etkinliğini tetikleyen bir proteine maruz kaldıktan bir veya iki gün sonraya kadar yükselmiyor. Ancak

insanların yaklaşık yüzde 1’ini etkileyen bu otoimmün hastalığı olan kişilerde, genellikle gluten tükettikten bir ya da iki saat sonra bulantı, ağrı ve kusma başlıyor.

Anderson ve meslektaşları yaptıkları araştırmada çölyak hastalığı olan gönüllülerin deri altına gluten peptidleri enjekte ettiler veya gönüllülere buğday unu ile karıştırılmış bir içecek verdiler. Glutene maruz kaldıktan yaklaşık iki saat sonra, interlökin-2 (IL-2) olarak adlandırılan bir sitokin ve T hücreleri tarafından salınan diğer bağışıklık kimyasallarının seviyeleri artmaya başladı.